32000R1685

29.7.2000 DZIENNIK URZĘDOWY WSPÓLNOT EUROPEJSKICH L 193/39

ROZPORZĄDZENIE KOMISJI (WE) NR 1685/2000
z dnia 28 lipca 2000 r.
ustanawiające szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 1260/1999 w odniesieniu do warunków, jakie muszą spełniać wydatki na działania współfinansowane z funduszy strukturalnych

KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską,

uwzględniając rozporządzenie Rady (WE) nr 1260/1999 z dnia 21 czerwca 1999 r. ustanawiające przepisy ogólne w sprawie funduszy strukturalnych [1], w szczególności jego art. 30 ust. 3 oraz art. 53 ust. 2,

po konsultacjach z Komitetem na podstawie art. 147 Traktatu, Komitetem ds. Struktury Agrarnej i Rozwoju Wsi oraz Komitetem ds. Struktur Rybołówstwa i Akwakultury,

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) Artykuł 1 ust. 3 rozporządzenia Rady (WE) nr 1257/1999 z dnia 17 maja 1999 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich z Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej (EFOGR), zmieniającego i uchylającego niektóre rozporządzenia [2], stanowi, że działania na rzecz rozwoju obszarów wiejskich są zintegrowane z działaniami promującymi rozwój i dostosowanie strukturalne regionów opóźnionych w rozwoju (cel 1) oraz towarzyszą działaniom wspierającym gospodarcze i społeczne przekształcenie obszarów stojących w obliczu trudności strukturalnych (cel 2) w regionach, których to dotyczy, uwzględniają szczególne cele wsparcia Wspólnoty z funduszy strukturalnych zgodnie z warunkami określonymi w rozporządzeniu (WE) nr 1260/1999. Artykuł 2 rozporządzenia (WE) nr 1257/1999 precyzuje działania, które mogą być brane pod uwagę przy wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich.

(2) Artykuł 2 rozporządzenia (WE) nr 1783/1999 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 lipca 1999 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego [3] określa rodzaje działań, których finansowanie może wspierać EFRR.

(3) Artykuł 3 rozporządzenia (WE) nr 1784/1999 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 lipca 1999 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego [4], określający rodzaje działań, których finansowanie może wspierać EFS.

(4) Artykuł 2 rozporządzenia Rady (WE) nr 1263/1999 z dnia 21 czerwca 1999 r. w sprawie Instrumentu Finansowego Orientacji Rybołówstwa [5] określa rodzaje przedsięwzięć, których finansowanie może wspierać IFOR. Rozporządzenie Rady (WE) nr 2792/1999 [6] określa szczegółowe zasady i uregulowania dotyczące pomocy strukturalnej Wspólnoty w sektorze rybołówstwa.

(5) Artykuł 30 ust. 3 rozporządzenia (WE) nr 1260/1999 stanowi, iż do zasad kwalifikowania wydatków należy stosować przepisy krajowe, chyba że Komisja uzna za konieczne przyjęcie odpowiednich przepisów na szczeblu wspólnotowym; dla niektórych typów działań Komisja uznaje za konieczne, w celu zagwarantowania jednolitego i sprawiedliwego wdrażania funduszy strukturalnych w całej Wspólnocie, przyjęcie jednolitego zbioru przepisów w sprawie kwalifikowania wydatków. Przyjęcie zasad dotyczących określonego typu działań nie przesądza, które z wyżej wymienionych funduszy mogą współfinansować te działania. Przyjęcie tych zasad nie powinno uniemożliwić Państwom Członkowskim, w niektórych przypadkach, które należy wskazać, stosowania bardziej restrykcyjnych przepisów krajowych. Niniejsze zasady stosowane są do wszystkich wydatków ponoszonych pomiędzy datami określonymi w art. 30 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 1260/1999.

(6) Artykuł 36 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 1257/1999 stanowi, że rozporządzenie (WE) nr 1260/1999 oraz przepisy przyjęte przy jego wykonywaniu mają zastosowanie, chyba że w odniesieniu do działań związanych z finansowaniem rozwoju wsi na obszarach objętych celem 2, finansowanych z EFOGR (Sekcja Gwarancji), rozporządzenie nr 1257/1999 stanowi inaczej. W związku z tym, zasady określone w niniejszym rozporządzeniu odnoszą się do takich działań, które składają się na część programów dla regionów objętych celem 2, z wyjątkiem przypadków, gdy rozporządzenie (WE) nr 1257/1999 i rozporządzenie Komisji (WE) nr 1750/1999 [7] ustanawiające szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia (WE) nr 1257/1999 stanowią inaczej.

(7) Artykuł 87 i 88 Traktatu mają zastosowanie do działań współfinansowanych przez fundusze strukturalne. Decyzja Komisji zatwierdzająca pomoc nie może przesądzać wyników oceny w odniesieniu do krajowych przepisów w zakresie pomocy, jak również nie zwalnia Państw Członkowskich z ich zobowiązań wynikających z tych artykułów.

(8) Środki przewidziane w niniejszym rozporządzeniu są zgodne z opinią Komitetu ds. Rozwoju i Przekształceń Regionów,

PRZYJMUJE NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

Przepisy zawarte w załączniku do niniejszego rozporządzenia stosuje się przy określaniu kwalifikowania wydatków zgodnie z formami pomocy określonymi w art. 9 lit. e) rozporządzenia (WE) nr 1260/1999.

---

[1] Dz.U. L 161 z 26.6.1999, str. 1.
[2] Dz.U. L 160 z 26.6.1999, str. 80.
[3] Dz.U. L 213 z 13.8.1999, str. 1.
[4] Dz.U. L 213 z 13.8.1999, str. 5.
[5] Dz.U. L 161 z 26.6.1999, str. 54.
[6] Dz.U. L 337 z 30.12.1999, str. 10.
[7] Dz.U. L 214 z 13.8.1999, str. 31.

Artykuł 2

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie siódmego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich*.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich Państwach Członkowskich.

Sporządzono w Brukseli, dnia 28 lipca 2000 r.

W imieniu Komisji

Michaele SCHREYER

Członek Komisji

ZAŁĄCZNIK

ZASADY KWALIFIKOWANIA WYDATKÓW

Zasada nr 1: wydatki rzeczywiście ponoszone

1. PŁATNOŚCI PONOSZONE PRZEZ KOŃCOWYCH BENEFICJENTÓW

1.1. Płatności poczynione przez końcowych beneficjentów w rozumieniu art. 32 ust. 1 akapit trzeci rozporządzenia (WE) nr 1260/1999 (zwanego dalej „rozporządzeniem ogólnym") dokonywane są w postaci gotówkowej z uwzględnieniem wyjątków określonych w ppkt 1.4.

1.2. W przypadku systemów pomocy na podstawie art. 87 Traktatu oraz pomocy przyznanej przez podmioty określone przez Państwa Członkowskie, „płatności końcowych beneficjentów" oznaczają pomoc wypłacaną indywidualnym odbiorcom przez podmioty, które przyznają tę pomoc. Płatności pomocy końcowych beneficjentów muszą zostać uzasadniane przez odniesienie do warunków i celów pomocy.

1.3. W przypadkach innych niż określone w ppkt 1.2 „płatności końcowych beneficjentów" oznaczają płatności ponoszone przez podmioty publiczne lub prywatne firmy określone w uzupełnieniu programu zgodnie z art. 18 ust. 3 lit. b) rozporządzenia ogólnego bezpośrednio odpowiadają za zlecanie poszczególnych działań.

1.4. Zgodnie z warunkami określonymi w ppkt 1.5-1.7, amortyzacja, wkład rzeczowy i koszty ogólne mogą również kształtować część płatności określonych w ppkt 1.1. Jednakże współfinansowanie działań przez fundusze strukturalne nie powinno przekraczać całkowitych wydatków kwalifikowanych, z wyłączeniem wkładu rzeczowego, po zakończeniu operacji.

1.5. Koszty amortyzacji nieruchomości lub wyposażenia, dla których istnieje bezpośrednie powiązanie z celami działań są wydatkami kwalifikowanymi, pod warunkiem że:

a) przyznana pomoc krajowa lub wspólnotowa nie służyła nabyciu tej nieruchomości albo wyposażenia;

b) koszt amortyzacji obliczany jest w powiązaniu z odpowiednimi zasadami rachunkowości; oraz

c) koszty odnoszą się wyłącznie do okresu współfinansowania omawianych działań.

1.6. Wkłady rzeczowe są wydatkami kwalifikowanymi, pod warunkiem że:

a) polegają na udostępnieniu ziemi, nieruchomości, wyposażenia i materiałów, badań i działań specjalistycznych lub bezpłatnej dobrowolnej pracy;

b) nie są dokonane na zasadach środków inżynierii finansowej określonych w zasadach 8, 9 i 10;

c) ich wartość może być niezależnie oceniona i poddana audytowi;

d) w przypadku udostępnienia ziemi lub nieruchomości, jej wartość jest poświadczana przez niezależnego, wykwalifikowanego eksperta lub też należycie uprawniony właściwy organ;

e) w przypadku bezpłatnej dobrowolnej pracy, wartość pracy jest określana przy wzięciu pod uwagę ilości spędzonego czasu oraz standardowej stawki godzinowej lub dziennej za wykonywaną pracę;

f) przepisy zasad 4, 5 i 6 stosuje się tam, gdzie sytuacja tego wymaga..

1.7. Koszty ogólne są wydatkami kwalifikowanymi, pod warunkiem że oparte są na faktycznych kosztach, które odnoszą się do wprowadzania w życie działań współfinansowanych przez fundusze strukturalne oraz są przeznaczone pro ratado działań zgodnie z należycie uzasadnioną, rzetelną i bezstronną metodologią.

1.8. Przepisy ppkt 1.4-1.7 stosuje się w odniesieniu do indywidualnych odbiorców określonych w ppkt 1.2 w przypadku planów pomocy zgodnych z art. 87 Traktatu oraz pomocy przyznanej przez podmioty określone przez Państwa Członkowskie.

1.9. Państwa Członkowskie mogą stosować bardziej restrykcyjne przepisy krajowe określające wydatki kwalifikowane dotyczące ppkt 1.5-1.7.

2. DOWODY WYDATKÓW

Co do zasady płatności końcowego beneficjenta powinny być potwierdzone otrzymaną fakturą. Jeśli nie jest to możliwe, płatności potwierdza się dokumentami rachunkowymi o równoważnej wartości dowodowej.

Ponadto, w przypadku gdy wykonywanie działań nie jest przedmiotem procedur przetargowych, płatności końcowych beneficjentów uzasadniane są rzeczywiście ponoszonymi wydatkami (w tym wydatkami, określonymi w ppkt 1.4) przez podmioty publiczne lub też prywatne przedsiębiorstwa zaangażowane w wykonanie działań.

3. PODWYKONAWSTWO

3.1. Bez uszczerbku dla bardziej rygorystycznych przepisów krajowych, wydatki dotyczące następujących umów podwykonawstwa, nie kwalifikują się do współfinansowania przez fundusze strukturalne:

a) podwykonawstwo, które podnosi koszty wykonania działania bez odpowiedniego podniesienia jego wartości;

b) umowy podwykonawstwa z podmiotami pośredniczącymi lub konsultantami, w których płatność jest określona jako procent wartości całkowitej działania, dopóki płatność taka nie zostanie uzasadniona przez końcowego beneficjenta w stosunku do wartości rzeczywistej pracy lub usług.

3.2. Dla wszystkich umów podwykonawstwa, podwykonawcy podejmują działania zapewniające audyt i kontrolę podmiotów wraz ze wszystkimi niezbędnymi informacjami odnoszącymi się do działań podlegających podwykonawstwu.

Zasada nr 2: księgowanie wpływów

1. „Wpływy" dla celów niniejszej zasady, obejmują przychody otrzymane na działanie w okresie ich współfinansowania lub podczas dłuższego okresu aż do zakończenia pomocy, jak może być to ustalone przez Państwo Członkowskie, od sprzedaży, wynajmu, usług, opłat, lub innych odpowiedników wpływów gotówkowych z wyjątkiem:

a) przychodów uzyskiwanych podczas cyklu gospodarczego współfinansowanych inwestycji, które są podmiotem szczegółowych przepisów art. 29 ust. 4 rozporządzenia ogólnego;

b) przychodów uzyskiwanych w ramach środków inżynierii finansowej określonych w regułach 8, 9 i 10;

c) wkładu sektora prywatnego w celu współfinansowania działań, które występują obok wkładów publicznych w tabelach finansowych ważnych środków pomocowych.

2. Przychody określone w pkt 1, przedstawiają dochód, o który pomniejsza się kwotę współfinansowania z funduszy strukturalnych, wymaganą w omawianych działaniach. Przed skalkulowaniem wkładu z funduszy strukturalnych i nie później niż w momencie zamykania pomocy są one potrącane z kwalifikowanych wydatków na działanie w całości lub też *pro rata*, w zależności od tego, czy będą uzyskiwane w całości, czy jedynie w części współfinansowanego działania.

Zasana nr 3: opłaty finansowe i inne oraz wydatki prawne

1. OPŁATY FINANSOWE

Oprocentowanie debetu (inne niż wydatki na dopłaty do oprocentowania w celu zmniejszenia kosztów pożyczek dla przedsiębiorstw, realizowane w ramach zatwierdzonego programu pomocy państwowej), opłaty z tytułu transakcji finansowych, prowizje od wymiany walut i ujemne różnice kursowe oraz inne wydatki finansowe nie kwalifikują się do współfinansowania z funduszy strukturalnych. Jednakże w jednym przypadku dotacji globalnych, kwoty odsetek od debetu zapłacone przez wyznaczonego pośrednika przed płatnością końcowego salda pomocy, zostają zakwalifikowane, po uprzednim potrąceniu oprocentowania kredytu na zaliczki.

2. OPŁATY BANKOWE ZA PROWADZENIE RACHUNKU

W przypadku gdy współfinansowanie przez fundusze strukturalne wymaga otwarcia odrębnego rachunku lub rachunków w celu wykonania działania, opłaty bankowe za otwarcie oraz prowadzenie rachunku kwalifikują się.

3. OPŁATY ZA PORADY, OPŁATY NOTARIALNE, KOSZTY EKSPERTYZ TECHNICZNYCH I FINANSOWYCH, KOSZTY KSIĘGOWOŚCI ORAZ AUDYTU

Koszty tego rodzaju kwalifikują się, jeśli są bezpośrednio związane z działaniem oraz są konieczne do jego przygotowania lub wykonania lub też w przypadku kosztów księgowych lub kosztu audytu, kwalifikują się, jeżeli związane są z wymaganiami organu zarządzającego.

4. KOSZTY GWARANCJI UDZIELANYCH PRZEZ BANK LUB INNE INSTYTUCJE FINANSOWE

Koszty tego rodzaju kwalifikują się w przypadkach, gdy gwarancje wymagane są prawem krajowym i wspólnotowym albo decyzją Komisji zatwierdzającą pomoc finansową.

5. GRZYWNY, KARY FINANSOWE ORAZ WYDATKI ZWIĄZANE ZE SPORAMI SĄDOWYMI

Wydatki te nie kwalifikują się.

Zasada nr 4: zakup sprzętu używanego

Zakup używanego sprzętu kwalifikuje się do współfinansowania przez fundusze strukturalne, bez uszczerbku bardziej rygorystycznych przepisów krajowych pod warunkiem spełnienia trzech następujących kryteriów:

a) sprzedający sprzęt dostarczy deklarację określającą jego pochodzenie oraz potwierdzi, że w okresie ostatnich siedmiu lat sprzęt nie został zakupiony z pomocy przyznanej na szczeblu krajowym lub wspólnotowym;

b) cena sprzętu nie przekracza jego rynkowej wartości i jest niższa niż podobny nowy sprzęt; oraz

c) sprzęt posiada właściwości techniczne niezbędne dla realizacji działania oraz odpowiada obowiązującym normom.

Zasada nr 5: zakup ziemi

1. ZASADA OGÓLNA

1.1. Koszty zakupu niezabudowanej ziemi kwalifikują się do współfinansowania z funduszy strukturalnych, bez uszczerbku dla bardziej rygorystycznych przepisów krajowych, pod warunkiem spełnienia trzech następujących kryteriów:

a) istnieje bezpośredni związek pomiędzy zakupem ziemi i celem współfinansowanego działania;

b) z wyjątkiem przypadków opisanych w pkt 2, zakup ziemi nie może stanowić więcej niż 10 % wszystkich kwalifikowanych wydatków na dane działanie, chyba że wyższy udział pomocy zostanie zaakceptowany przez Komisję;

c) należy uzyskać zaświadczenie od niezależnego, uprawnionego eksperta lub należycie upoważnionego urzędowego organu, potwierdzające, że cena zakupu nie przekracza rynkowej wartości.

1.2. W przypadku programów pomocy na podstawie art. 87 Traktatu, kwalifikowanie wydatków związanych z zakupem ziemi powinno być ocenione przy wzięciu pod uwagę programu pomocy jako całości.

2. DZIAŁANIA Z ZAKRESU OCHRONY ŚRODOWISKA

W działaniach z zakresu ochrony środowiska, w celu zakwalifikowania wydatków, należy spełnić wszystkie wymienione poniżej warunki:

— zakup jest przedmiotem pozytywnej decyzji organu zarządzającego,

— ziemia jest przeznaczona do wykorzystania przez okres określony w decyzji,

— ziemia nie jest przeznaczona do celów rolniczych, z wyjątkiem należycie uzasadnionych przypadków zatwierdzonych przez organ zarządzający,

— zakup jest dokonany przez lub w imieniu instytucji publicznej lub przez podmiot podlegający prawu publicznemu.

Zasada nr 6: zakup nieruchomości

1. ZASADA OGÓLNA

Koszty zakupu nieruchomości, takich jak wybudowanych już budynków i ziemi, na której są one zbudowane, kwalifikują się do współfinansowania z funduszy strukturalnych, jeśli istnieje bezpośrednie powiązanie pomiędzy zakupem i celem działania, przy uwzględnieniu warunków określonych w pkt 2 bez uszczerbku dla bardziej rygorystycznych przepisów krajowych.

2. WARUNKI KWALIFIKACJI

2.1. Należy uzyskać zaświadczenie od niezależnego, wykwalifikowanego rzeczoznawcę lub należycie upoważnionego urzędowego organu, potwierdzające, że cena zakupu nie przekracza rynkowej wartości jak również zaświadczenie, iż budynek odpowiada normom krajowym lub też wyszczególnić punkty, z którymi nie jest zgodny, w przypadku gdy ich sprostowanie przez końcowego użytkownika jest przewidywane w ramach działań.

2.2. Budynek nie otrzymał, w okresie ostatnich 10 lat, krajowej lub wspólnotowej dotacji, która skutkowałaby podwójnym udzieleniem pomocy w przypadku współfinansowania jego zakupu z funduszy strukturalnych.

2.3. Nieruchomości są wykorzystywane przez okres oraz do celów określonych przez organ zarządzający.

2.4. Budynki mogą być wyłącznie wykorzystywane zgodnie z celami działania. W szczególności budynki mogą być używane przez administrację publiczną jedynie wówczas, gdy takie stosowanie jest zgodne z dopuszczalnymi działaniami w określonym funduszu strukturalnym.

Zasada nr 7: VAT i inne podatki oraz opłaty

1. Podatek VAT nie jest wydatkiem kwalifikowanym z wyjątkiem przypadków, gdy jest on faktycznie i ostatecznie wytworzony przez końcowego beneficjenta lub indywidualnego odbiorcę w ramach programu pomocy zgodnie z art. 87 Traktatu oraz w przypadku pomocy finansowanej przez instytucję wyznaczoną przez Państwo Członkowskie. VAT, który podlega zwrotowi, przy zastosowaniu jakichkolwiek środków, nie może być uznany za wydatek kwalifikowany nawet, jeżeli końcowy beneficjent lub indywidualny odbiorca nie odzyska go w danym momencie.

2. W przypadku gdy końcowy beneficjent lub indywidualny odbiorca podlega programowi pomocy zryczałtowanej, zgodnie z tytułem XIV szóstej dyrektywy Rady 77/388/EWG z dnia 17 maja 1977 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw Państw Członkowskich w odniesieniu do podatków obrotowych — wspólny system podatku od wartości dodanej: ujednolicona podstawa wymiaru podatku ([1]), zapłacony VAT dla celów pkt 1 jest uznawany jako podlegający zwrotowi.

3. W żadnym przypadku współfinansowanie wspólnotowe nie może przewyższyć całkowitych kwalifikowanych wydatków z wyłączeniem VAT.

4. Inne podatki i opłaty (zwłaszcza podatki bezpośrednie oraz składka na ubezpieczenie społeczne, wynagrodzenia i pensje), które wynikają ze współfinansowania przez fundusze strukturalne nie stanowią wydatków kwalifikowanych z wyjątkiem przypadków, gdy jest on faktycznie i definitywnie wytworzony przez końcowego beneficjenta lub indywidualnego odbiorcę

Zasada nr 8: kapitał podwyższonego ryzyka i fundusze pożyczkowe

1. ZASADA OGÓLNA

Fundusze strukturalne mogą współfinansować kapitał kapitału podwyższonego z kapitału ryzyka i/lub funduszy pożyczkowych lub funduszy kapitału podwyższonego ryzyka (zwanych dalej „funduszami"), jeśli spełniają one warunki określone w pkt 2. Do celów niniejszej zasady „fundusze kapitału podwyższonego ryzyka oraz fundusze pożyczkowe" oznaczają nośniki inwestycji stworzone specjalnie w celu zapewnienia równości lub inne formy ryzyka kapitałowego, w tym pożyczki dla małych i średnich przedsiębiorstw; określone zaleceniu Komisji 96/280/WE ([2]). „Fundusze kapitału podwyższonego ryzyka" oznaczają fundusze utworzone w celu inwestowania w różne kapitały podwyższonego ryzyka oraz fundusze pożyczkowych. Uczestnictwu funduszy strukturalnych w funduszach mogą towarzyszyć współpłatność lub gwarancje pochodzące z innych instrumentów finansowych Wspólnoty.

2. WARUNKI

2.1. Rozsądny plan operacyjny zostaje przedstawiony przez podmioty współfinansujące lub sponsorów funduszu określając, między innymi, wskazany rynek, kryteria, terminy i warunki finansowania, budżet operacyjny funduszu, własność oraz partnerów współfinansujących, profesjonalizm, kompetencje oraz niezależność zarządzania, przepisy wewnętrzne funduszu, uzasadnienie oraz zamierzone wykorzystanie wkładów funduszy strukturalnych, politykę wychodzenia z inwestycji, przepisy o likwidacji funduszu, w tym ponowne wykorzystanie zwrotów przypisanych do wkładu z funduszy strukturalnych. Plan operacyjny zostaje szczegółowo oceniony, a jego wykonanie jest nadzorowane przez lub na odpowiedzialność organu zarządzającego.

2.2. Fundusz zostaje powołany jako niezależna osoba prawna zarządzana na podstawie umowy udziałowców lub też jako wydzielona jednostka finansowa w ramach istniejącej instytucji finansowej. W tym ostatnim przypadku fundusz jest przedmiotem oddzielnej umowy wykonawczej, wymagającej zwłaszcza posiadania oddzielnych rachunków odróżniających nowe zasoby zainwestowane w fundusz (w tym wkład funduszy strukturalnych) oraz źródła wstępnie dostępne w danej instytucji. Wszyscy uczestnicy funduszu wnoszą swój wkład w gotówce.

2.3. Komisja nie może zostać partnerem ani udziałowcem funduszu.

2.4. Wkład z funduszy strukturalnych podlega ograniczeniom ustanowionym w art. 29 ust. 3 i 4 rozporządzenia ogólnego.

2.5. Fundusze mogą inwestować wyłącznie w małe i średnie przedsiębiorstwa na etapie ich powstawania, wczesnej działalności (włącznie z kapitałem założycielskim) lub rozwoju i wyłącznie w działania, które osoby zarządzające funduszem uznają za gospodarczo rentowne. Ocena rentowności powinna brać pod uwagę wszystkie źródła dochodów danego przedsiębiorstwa. Fundusz nie inwestuje w przedsiębiorstwa, które znajdują się w trudnej sytuacji w rozumieniu wytycznych Wspólnoty dotyczących zasad udzielania pomocy państwa na ratowanie i restrukturyzację przedsiębiorstw znajdujących się w trudnej sytuacji ([3]).

2.6. Należy podjąć wszelkie środki ostrożności, aby minimalizować zakłócenia konkurencji na rynku kapitału podwyższonego ryzyka i pożyczek. Zwłaszcza zyski z inwestycji w akcje lub udziały oraz z pożyczek (pomniejszony pro rata o udział w kosztach zarządzania) mogą być preferencyjnie przeznaczone dla udziałowców sektora prywatnego w zależności od poziomu wynagrodzeń określonych w umowie udziałowców, zaś następnie powinny być przyznane proporcjonalnie pomiędzy udziałowców i fundusze strukturalne. Zwroty do funduszu odnoszące się do wkładu funduszy strukturalnych używa się ponownie na rzecz działań rozwojowych dla małych i średnich przedsiębiorstw w tych samych kwalifikowanych obszarach.

([1]) Dz.U. L 145 z 13.6.1977, str. 1.
([2]) Dz.U. L 107 z 30.4.1996, str. 4.
([3]) Dz.U. C 288 z 9.10.1999, str. 2.

2.7. Koszty zarządzania nie mogą przekraczać 5 % kapitału wpłaconego w całości średnio raz w roku w czasie trwania programu pomocowego, chyba że po przetargu wyższy procent okaże się niezbędny.

2.8. W okresie zamykania działania, wydatki kwalifikowane funduszu (końcowego beneficjenta) stanowią kapitał funduszu, który został zainwestowany lub pożyczony małym i średnim przedsiębiorstwom, włączając poniesione koszty zarządzania.

2.9. Wkłady do funduszy z funduszy strukturalnych i innych źródeł publicznych, jak również inwestycje prowadzone przez fundusze w poszczególnych małych i średnich przedsiębiorstwach, podlegają przepisom dotyczącym pomocy państwa.

3. ZALECENIA

3.1. Komisja zaleca standardy dobrej praktyki określone w ppkt 3.2.–3.6. funduszom, w których mają udziały fundusze strukturalne. Komisja będzie traktować wypełnianie zaleceń jako pozytywny element przy sprawdzaniu zgodności funduszy z przepisami dotyczącymi pomocy państwa. Zalecenia nie są wiążące do celów kwalifikowania wydatków.

3.2. Finansowy wkład sektora prywatnego powinien być znaczący i wynosić ponad 30 %.

3.3. Fundusze powinny być wystarczająco duże i odnosić się do wystarczająco dużej docelowej grupy ludności, aby ich działania zapewniały potencjalną gospodarczą rentowność, harmonogram inwestycji zgodny z okresem funkcjonowania funduszy strukturalnych oraz ich skupienie na obszarach niedoborów rynkowych.

3.4. Okres wniesienia wkładu do funduszu powinien być taki sam dla funduszy strukturalnych i dla udziałowców oraz *pro rata* do udziałów subskrybowanych.

3.5. Fundusze są zarządzane przez niezależne profesjonalne zespoły z odpowiednim doświadczeniem w biznesie prezentującym niezbędne umiejętności i wiarygodność do zarządzania funduszem kapitału podwyższonego ryzyka. Zespół zarządzający wybierany jest na podstawie procesu selekcji, przy uwzględnieniu poziomu przewidywanych opłat.

3.6. Fundusze co do zasady nie powinny nabywać większości udziałów w firmach i powinny dążyć do zrealizowania wszystkich inwestycji podczas istnienia funduszu.

Zasada nr 9: Fundusze gwarancyjne

1. ZASADA OGÓLNA

Fundusze strukturalne mogą współfinansować kapitał funduszy gwarancyjnych zgodnie z warunkami określonymi w pkt 2. Do celów niniejszej zasady „fundusze gwarancyjne" oznaczają instrumenty finansowe, które gwarantują kapitał ryzyka oraz fundusze pożyczkowe w rozumieniu zasady nr 8 oraz inne programy finansowania ryzyka małych i średnich przedsiębiorstw (w tym pożyczki) przeciwko stratom wynikłym z inwestycji w małe i średnie przedsiębiorstwa, jak określono w zaleceniu 96/280/WE. Fundusze mogą być publicznie wspieranymi funduszami wzajemnymi założonymi przez małe i średnie przedsiębiorstwa, fundusze komercyjne z partnerami z sektora prywatnego lub funduszami całkowicie finansowanymi ze środków publicznych. Uczestnictwo w funduszu funduszy strukturalnych może być wsparte częściowymi gwarancjami zapewnionymi przez inne instrumenty finansowania Wspólnoty.

2. WARUNKI

2.1. Współfinansujący lub sponsorzy funduszu przedstawiają rozsądny plan operacyjny w taki sam sposób jak dla funduszy podwyższonego ryzyka (zasada nr 8), *mutatis mutandis*, określający gwarantowany portfel docelowy. Plan operacyjny jest szczegółowo oceniany, a jego wykonanie jest nadzorowane przez lub na odpowiedzialność instytucji zarządzającej.

2.2. Fundusz zostaje powołany jako niezależna osoba prawna zarządzana na podstawie umowy udziałowców lub też jako wydzielona jednostka finansowa w ramach istniejącej instytucji finansowej. W tym ostatnim przypadku fundusz jest przedmiotem oddzielnej umowy wykonawczej, wymagającej zwłaszcza posiadania oddzielnych rachunków odróżniających nowe zasoby zainwestowane w fundusz (w tym wkład funduszy strukturalnych) oraz zasoby wstępnie dostępne w danej instytucji.

2.3. Komisja nie może zostać partnerem ani udziałowcem w funduszu.

2.4. Fundusze mogą gwarantować wyłącznie inwestycje w działania oceniane jako potencjalnie gospodarczo rentowne. Fundusze nie zapewniają gwarancji przedsiębiorstwom, które znajdują się w trudnej sytuacji w rozumieniu wytycznych Wspólnoty dotyczących zasad udzielania pomocy państwa na ratowanie restrukturyzację przedsiębiorstw zagrożonych.

2.5. Każda część wkładu funduszy strukturalnych pozostała po okresie gwarancji jest wykorzystywana ponownie na działania związane z rozwojem małych i średnich przedsiębiorstw na tym samym kwalifikowanym obszarze.

2.6. Koszty zarządzania nie mogą przekroczyć 2 % kapitału wpłaconego w całości średnio raz w roku podczas trwania programu pomocowego, chyba że wyższy procent okaże się konieczny.

2.7. W okresie zamykania działania, wydatki kwalifikowane funduszu (końcowego beneficjenta) są równe kwocie kapitału wpłaconego w całości funduszu niezbędnego, na podstawie niezależnego badania, w celu objęcia gwarancji, włącznie z poniesionymi kosztami zarządzania.

2.8. Wkłady do funduszy gwarancyjnych z funduszy strukturalnych i innych źródeł publicznych, jak również gwarancje dostarczane przez takie fundusze małym i średnim przedsiębiorstwom, podlegają zasadom dotyczącym pomocy państwa.

Zasada nr 10: leasing

1. Wydatki poniesione w związku z operacjami leasingowymi są kwalifikowane do współfinansowania przez fundusze strukturalne pod warunkiem spełnienia wymogów określonych w pkt 2-4.

2. POMOC ZA POŚREDNICTWEM LEASINGODAWCY

2.1. Leasingodawca jest bezpośrednim odbiorcą współfinansowania wspólnotowego, które zostaje wykorzystane na obniżenie rat leasingowych płaconych przez leasingobiorcę w odniesieniu do aktywów objętych umową leasingu.

2.2. Umowy leasingowe, dla których wypłacana jest pomoc wspólnotowa zawierają opcję nabycia lub też zapewniają minimalny okres leasingowy odpowiadający okresowi użytkowania środków trwałych, które są przedmiotem umowy.

2.3. W przypadku gdy umowa leasingowa wygasa przed upływem minimalnego okresu leasingowego bez uprzedniego zatwierdzenia właściwych władz, leasingodawca podejmuje działania mające na celu zwrot odpowiednim władzom krajowym (jako kredyt do właściwego funduszu) część pomocy wspólnotowej, odpowiadającą pozostałemu okresowi leasingowemu.

2.4. Nabycie mienia przez leasingodawcę, udokumentowane potwierdzoną fakturą lub dokumentem rachunkowym o równoważnej wartości dowodowej, stanowi wydatek kwalifikowany do współfinansowania. Maksymalna kwota kwalifikowana do współfinansowania przez Wspólnotę nie przekracza wartości rynkowej leasingowanego mienia.

2.5. Koszty związane z umową leasingową (zwłaszcza podatek, marża leasingodawcy, odsetki od refinansowania kosztów, narzuty, opłaty ubezpieczeniowe), inne niż wydatki określone w ppkt 2.4, nie są wydatkami kwalifikowanymi.

2.6. Pomoc wspólnotowa wypłacona leasingodawcy jest wykorzystywana na rzecz leasingobiorcy, w drodze jednolitego obniżenia wszystkich rat leasingowych podczas okresu leasingowego.

2.7. Leasingodawca musi wykazać, iż pomoc wspólnotowa będzie w całości przekazana leasingobiorcy, poprzez ustanowienie podziału płatności rat lub poprzez alternatywną metodę dającą równoważne zabezpieczenie.

2.8. Koszty określone w ppkt 2.5, wykorzystanie jakichkolwiek korzyści fiskalnych wynikających z operacji leasingowej oraz pozostałe warunki kontraktu są równoważne do stosowanych w przypadku braku interwencji finansowej Wspólnoty.

3. POMOC DLA LEASINGOBIORCY

3.1. Leasingobiorca jest bezpośrednim odbiorcą wspólnotowego współfinansowania.

3.2. Raty leasingowe płacone na rzecz leasingodawcy przez leasingobiorcę, udokumentowane potwierdzoną fakturą lub dokumentem rachunkowym o równoważnej wartości dowodowej, stanowią wydatek kwalifikowany do współfinansowania.

3.3. W przypadku umów leasingowych, które zawierają opcję nabycia lub, które przewidują minimalny okres leasingowy odpowiadający okresowi użytkowania mienia, którego dotyczy umowa, maksymalna kwota współfinansowania kwalifikowanego przez Wspólnotę nie przekracza wartości rynkowej leasingowanego mienia. Pozostałe koszty związane z umową leasingową (zwłaszcza podatek, marża dzierżawiącego, odsetki od refinansowania kosztów, narzuty, opłaty ubezpieczeniowe) nie są wydatkami kwalifikowanymi.

3.4 Pomoc wspólnotowa w przypadku umów leasingowych, określonych w ppkt 3.3 jest wypłacana na rzecz leasingobiorcy w jednej lub więcej transzach, stosownie do efektywnie płaconych rat leasingowych. W przypadku gdy okres umowy leasingowej przekracza końcową datę rozliczenia płatności pomocy wspólnotowej, jedynie wydatki powiązane z ratami leasingowymi przypadającymi do zapłaty oraz zapłaconymi przez leasingobiorcę do momentu końcowej daty płatności z tytułu pomocy, mogą być rozważane jako kwalifikowane.

3.5. W przypadku kontraktów leasingowych, które nie przewidują opcji kupna i których trwanie jest krótsze niż okres życia aktywu, którego dotyczy umowa, raty leasingowe są kwalifikowane do współfinansowania przez Wspólnotę proporcjonalnie do okresu kwalifikowanego działania. Jednakże leasingobiorca musi być w stanie wykazać, iż leasing był najbardziej efektywną metodą pozyskania wyposażenia. W przypadku gdy koszty mogłyby być mniejsze, jeśli zostałaby zastosowana metoda alternatywna (np. wynajem wyposażenia), dodatkowe koszty określa się na podstawie wydatków kwalifikowanych.

3.6 Państwa Członkowskie mogą stosować bardziej rygorystyczne przepisy krajowe określania wydatków kwalifikowanych na mocy ppkt 3.1-3.5.

4. SPRZEDAŻ I LEASING ZWROTNY

Raty leasingowe płacone przez leasingobiorcę w ramach planów sprzedaży lub leasingu zwrotnego są wydatkami kwalifikowanymi zgodnie z zasadami wymienionymi w pkt 3. Koszty nabycia mienia nie są kwalifikowane do współfinansowania przez Wspólnotę.

Zasada nr 11: koszty wynikające z zarządzania i uruchomienia funduszy strukturalnych

1. ZASADA OGÓLNA

Koszty ponoszone przez Państwa Członkowskie, a związane z zarządzaniem, wykonywaniem, nadzorem i kontrolą funduszy strukturalnych nie są kosztami kwalifikowanymi do współfinansowania z wyjątkiem przypadków wymienionych w pkt 2 oraz zgodnie z kategoriami określonymi w ppkt 2.1.

2. KATEGORIE ZARZĄDZANIA, REALIZACJI, WYKONYWANIA I KONTROLI WYDATKÓW KWALIFIKOWANYCH DO WSPÓŁFINANSOWANIA

2.1. Następujące kategorie wydatków są kwalifikowane do współfinansowania ze środków pomocowych, zgodnie z warunkami określonymi w ppkt 2.2-2.7:

— wydatki związane z przygotowaniem, selekcją, sprawdzaniem i nadzorowaniem pomocy i działań (z wyłączeniem wydatków na nabycie i instalację systemu komputerowego służącego zarządzaniu, nadzorowaniu i ocenie),

— wydatki związane ze spotkaniami komitetów nadzorujących i podkomitetów związanych z wykonywaniem programów pomocowych. Wydatki takie mogą również zawierać koszty biegłych i innych uczestników w komitetach, w tym uczestników z państw trzecich, jeśli przewodniczący komitetu uzna ich obecność za niezbędną dla efektywnego wykonywania pomocy,

— wydatki związane z audytem oraz kontrolami działań na miejscu.

2.2. Wydatki na wynagrodzenia, w tym składki na ubezpieczenia społeczne są kwalifikowane jedynie w następujących przypadkach:

a) urzędnicy służby cywilnej lub inni urzędnicy publiczni oddelegowani, na mocy należycie udokumentowanej decyzji, przez właściwe władze w celu prowadzenia zadań, określonych w ppkt 2.1;

b) inni pracownicy zatrudnieni w celu prowadzenia zadań, określonych w ppkt 2.1.

Okres oddelegowania lub zatrudnienia nie może przekraczać ostatecznego terminu kwalifikowania wydatków wyznaczonej w decyzji zatwierdzającej pomoc.

2.3. Wkład funduszy strukturalnych w wydatki określone w ppkt 2.1 jest ograniczony do maksymalnej kwoty, która zostanie wyznaczona w pomocy zatwierdzonej przez Komisję i nie przekracza ograniczeń określonych w ppkt 2.4 i 2.5.

2.4. Dla każdej pomocy z wyjątkiem Inicjatyw Wspólnotowych, specjalnego programu PEACE II i działań innowacyjnych, ograniczenia kształtują się następująco:

— 2,5 % całkowitego wkładu funduszy strukturalnych mniejszego lub równego 100 milionów EUR,

— 2,00 % całkowitego wkładu funduszy strukturalnych, większego niż 100 milionów EUR, ale mniejszego lub równego 500 milionów EUR,

— 1,00 % całkowitego wkładu funduszy strukturalnych, większego niż 500 milionów EUR, ale mniejszego lub równego 1 miliardowi EUR,

— 0,5 % całkowitego wkładu funduszy strukturalnych, większego niż 1 miliard EUR.

2.5. Dla Inicjatyw Wspólnotowych, działań innowacyjnych i specjalnego programu PEACE II ograniczenie powinno wynosić 5 % całkowitego udziału funduszy strukturalnych. W przypadku gdy taka pomoc angażuje udział więcej niż jednego Państwa Członkowskiego, ograniczenie to może wzrosnąć, przy uwzględnieniu wyższych kosztów wykonania i zarządzania programem i zostanie ono ustalone decyzją Komisji.

2.6. Do celów obliczenia kwoty ograniczeń określonych w ppkt 2.4 i 2.5, całkowity wkład funduszy strukturalnych jest stały w każdej pomocy zatwierdzonej przez Komisję.

2.7. Wykonanie ppkt 2.1-2.6 niniejszej zasady jest uzgodnione pomiędzy Komisją i Państwami Członkowskimi i ustanowione w ramach pomocy. Poziom udziałów powinien być obliczony zgodnie z art. 29 ust. 7 rozporządzenia ogólnego. Do celów nadzoru, koszty określone w ppkt 2.1, będą przedmiotem oddzielnego działania lub częściowego działania w ramach pomocy technicznej.

3. INNE WYDATKI W RAMACH POMOCY TECHNICZNEJ

Działania w ramach pomocy technicznej, które mogą być współfinansowane, inne niż określone w pkt 2 (takie jak studia, seminaria, akcje informacyjne, ocena oraz nabycie i instalacja systemu komputerowego do celów zarządzania, monitorowania i oceny) nie są przedmiotem warunków określonych w ppkt 2.4-2.6. Wydatki na wynagrodzenia dla urzędników służby cywilnej lub innych pracowników publicznych, którzy zajmują się tego typu działaniami nie są kwalifikowane.

4. WYDATKI ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ ZWIĄZANE Z WYKONANIEM DZIAŁAŃ

Następujące wydatki administracji publicznej kwalifikują się do współfinansowania poza pomocą techniczną, jeśli związane są z wykonaniem działań, pod warunkiem, iż nie wynika to ze statutowych kompetencji władz publicznych lub zadań związanych z codziennym zarządzaniem, nadzorem i kontrolą:

a) koszty profesjonalnych usług wykonywanych przez służby publiczne w trakcie wykonywana działania. Koszty te muszą być zafakturowane na końcowego beneficjenta (publicznego lub prywatnego) lub poświadczone na podstawie dokumentów o równoważnej wartości dowodowej, które umożliwiają identyfikację kosztów rzeczywiście poniesionych przez służby publiczne w odniesieniu do tej operacji;

b) koszty wykonania działania, w tym wydatki związane ze świadczeniem usług, ponoszone przez organy publiczne, które są końcowym beneficjentem i które realizują działanie na swój własny rachunek bez pomocy zewnętrznych inżynierów i innych firm. Rozważane wydatki muszą odnosić się do wydatków aktualnie i bezpośrednio ponoszonych na współfinansowanie działań i muszą być stwierdzone na podstawie dokumentów, które umożliwią identyfikację faktycznych kosztów poniesionych przez owe służby publiczne w odniesieniu do omawianego działania.

Zasada nr 12: kwalifikowanie działań w zależności od miejsca

1. ZASADA OGÓLNA

Jako zasadę ogólną przyjmuje się, że działania współfinansowane przez fundusze strukturalne są umieszczane w regionach, do których odnosi się pomoc.

2. WYJĄTEK

2.1. W przypadku gdy region, którego dotyczy pomoc, korzysta w całości lub częściowo z działań umiejscowionych poza tym regionem, działania te mogą zostać zaakceptowane przez instytucję zarządzającą do współfinansowania z zastrzeżeniem, że zostaną spełnione wszystkie warunki określone w ppkt 2.2-2.4. W pozostałych przypadkach działanie może być uznane za kwalifikujące się do współfinansowania zgodnie z procedurą określoną w pkt 3. Dla działań finansowanych w ramach instrumentu finansowego orientacji rybołówstwa zawsze musi być stosowana procedura określona w pkt 3.

2.2. Działanie musi być umiejscowione na obszarze NUTS III Państwa Członkowskiego, bezpośrednio przylegającego do regionu, którego dotyczy pomoc.

2.3. Maksymalna kwota wydatków kwalifikowanych na działanie jest ustalana *pro rata* na podstawie proporcji korzyści z działania, które są przewidziane jako wzrastające w regionie i są oparte na ocenie instytucji niezależnej od władzy zarządzającej. Korzyści są oceniane, przy uwzględnieniu szczególnej pomocy oraz jej spodziewanych wyników. Działanie nie może zostać zaakceptowane do współfinansowania, jeżeli proporcjonalna korzyść jest mniejsza niż 50 %.

2.4. Do każdego środka pomocy, kwalifikowane wydatki na działania zaakceptowane na mocy ppkt 2.1 nie przekraczają 10 % całkowitych wydatków kwalifikowanych. Ponadto wydatki kwalifikowane wszystkich działań w programie pomocowym zaakceptowane w ppkt 2.1 nie przekraczają 5 % wszystkich wydatków kwalifikowanych do pomocy.

2.5. Działania zaakceptowane przez instytucję zarządzającą określone w ppkt 2.1, są wskazane w rocznych i końcowych sprawozdaniach z wykonania pomocy.

3. POZOSTAŁE PRZYPADKI

W przypadku działań zlokalizowanych poza regionem, do którego odnosi się program pomocowy, ale które nie spełniają kryteriów określonych w pkt 2 oraz działań finansowanych w ramach instrumentu finansowego orientacji rybołówstwa, akceptacja działania do współfinansowania jest przedmiotem uprzedniej zgody Komisji w odniesieniu do poszczególnych przypadków, poprzedzonego wnioskiem Państwa Członkowskiego, przy uwzględnieniu zwłaszcza bliskości działań w stosunku do regionu, poziomu korzyści, które mogą być przewidziane dla regionu oraz wysokości wydatków w odniesieniu do wydatków całkowitych w ramach danego działania i pomocy. W przypadku pomocy dotyczącej regionów peryferyjnych stosuje się procedurę opisaną w niniejszym punkcie.